

ת"פ 32656/09/18 - מדינת ישראל נגד מחמוד שלבי

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 32656-09-18 מדינת ישראל נ' שלבי

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד שלבי

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום המייחס לו עבירה של **החזקת אגרופן או סכין שלא למטרה כשרה** לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי כתב האישום, בתאריך 4.6.18, סמוך לשעה 22:21, בנצרת עלית, החזיק הנאשם ברכבו **סכין מתקבעת שאורך להבה כ-16 ס"מ, וכן שני אגרופנים**.

2. ביום 23.1.19, הגיעו הצדדים להסדר טיעון (אשר הוצג לפני כב' השופטת הבכירה לילי יונג-גפר), לפיו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום והורשע, ונקבע כי יוגש לגביו תסקיר שרות המבחן. הודע כי ככל שהתסקיר יהיה חיובי, ישקף נטילת אחריות, ולא ייפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים בתקופת הדיון בעניינו, תעתור המאשימה להטלת מאסר על-תנאי וקנס, והסגור יטען באופן חופשי, הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש.

תסקירי שרות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים עקב התגלגלות עניינים שתפורט להלן. בסופו של דבר, שירות המבחן המליץ בתסקירו הסופי על ביטול הרשעתו של הנאשם בדיון ועל הטלת צו מבחן וצו של"צ. אפרט כעת התייחסויותיו של שירות המבחן לנאשם מאז מועד הכרעת הדין.

על פי תסקיר שירות המבחן מיום 5.6.19, הנאשם בן 19, רווק, המתגורר באיכסאל בבית המשפחה. הוא הבכור מבין שלושה ילדים. לנאשם קשר טוב עם הוריו ומשפחתו, ולדבריו חושש כי הסתבכותו תגרום להם לתחושת אכזבה ממנו.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה. מגיל 13 מאובחן ומטופל כבעל קשיי קשב וריכוז, זכה להקלות וחווה תחושת הצלחה בלימודים חרף קשייו. לאחר מכן החל בלימודי הנדסאות רכב במכללת "עתיד" בחיפה, והוא מעוניין להמשיך בקורסים נוספים בתחום הרכב. הוא אינו עובד באופן רציף בשל לימודיו, ונתמך על-ידי הוריו.

שירות המבחן מסר כי אין לנאשם הרשעות קודמות.

הנאשם אישר בשירות המבחן כי החזיק ברשותו סכין ושני אגרופנים, ומסר כי לא ידע שמדובר בעבירה פלילית. לדבריו, הוא רכשם כחפץ נוי ללא כוונה לעשות בהם שימוש, והחזיק אותם ברכבו שכן חשש מתגובת הוריו לכך שרכש כלים מסוג זה. הנאשם מביע חרטה כנה על מעשיו ומגלה חשש לעתידו. כיום מבין הנאשם את משמעות מעשיו והסיכון שבהתנהלותו.

שירות המבחן התרשם, באותו תסקיר ראשון, כי אין לנאשם דפוסים עברייניים מושרשים באישיותו, כי הוא בעל מודעות ותובנה לחומרת העבירה, ויכולת הסתגלות תקינה, המצוי בסביבה תומכת. **צוין כי להערכת שירות המבחן הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד נמוך**. כן, ההתרשמות הנה כי שילובו בטיפול עשוי לצמצם את הסיכון לחזרה על התנהגות פורצת גבולות בעתיד. הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי.

הנאשם הביע בפני שירות המבחן חשש כי אם יורשע בדין לא יוכל להמשיך במסלול הלימודים ולהתפתח מקצועית בתחום העיסוק. שירות המבחן התרשם כי הרשעה בדין אכן עלולה לסכן את עתידו המקצועי והלימודי, ולחסום בפניו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד, תוך הטלת סטיגמה עבריינית. לפיכך, הומלץ על ביטול הרשעתו בדין. שירות המבחן התייחס לנטילת האחריות על-ידי הנאשם, והעריך כי הפיק את הלקח ממעשיו.

שירות המבחן המליץ אז על הטלת צו מבחן למשך 18 חודשים וצו של"צ בהיקף של 180 שעות, ללא הרשעה אותן יבצע במרכז הקהילתי באיכסאל.

4. ביום 30.6.19, טענו הצדדים לעונש בפניי, והתיק נקבע למתן גזר-דין ליום 11.9.19.

ביום 27.8.19 הגיש שירות המבחן **דיווח יזום** מטעמו, לפיו נמסר כי בתקופת הדחייה הנאשם הופנה לטיפול בקבוצת צעירים במסגרת שירות המבחן. הנאשם הגיע למפגש אחד מתוך חמישה מפגשים שהתקיימו, ללא כל הצדקה להיעדרותו, ולכן השתתפותו בקבוצה הופסקה. קשר טלפוני אותו יצר קצין המבחן עם הנאשם לא נענה, מספר פעמים, והנאשם לא יזם קשר עם קצין המבחן.

שירות המבחן התרשם, בנסיבות אלה, מקיומו של פער בין הצהרותיו של הנאשם בדבר רצונו להשתלב

בטיפול, לבין התנהלותו בפועל וכוחותיו לעשות כן בשלב זה של חייו, וכי אינו מבטא מוטיבציה אמיתית לשיתוף פעולה עם שירות המבחן.

לפיכך, חזר בו שירות המבחן מהמלצתו הקודמת, ביטא את עמדתו, כאמור, בהגשת התייחסות יזומה, ונמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו.

בהמשך לעדכון השלילי משירות המבחן, נקבע כי הדיון שנקבע למתן גזר-דין יתקיים כדיון השלמת טיעונים לעונש. בדיון שהתקיים 11.9.19 נעתרתי לבקשת הסנגור להפניית הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן לקבלת תסקיר סופי בעניינו.

5. **בתסקיר משלים מיום 2.10.2019** נמסר כי בתקופת הדחייה פגש שירות המבחן פעם נוספת את הנאשם, ושיקף לנאשם את הבעייתיות שבהתנהלותו, ובפרט נוכח אי השתתפות סדירה בקבוצה. דרישות המסגרת הטיפולית הובהרו לנאשם, וכן הדרישה לרצינות מצדו בתהליך הטיפול. הנאשם הביע רצון להשתלב בשנית בקבוצה, ולגלות רצינות ומחויבות לתהליך. שירות המבחן התרשם מקיומה של מוטיבציה ראשונית להשתלב בטיפול, וסבר כי יש מקום לבדוק הלכה למעשה את מידת יכולתו לבצע שינויים מהותיים.

המלצת שירות המבחן לדחייה נוספת של הדיון בעניינו של הנאשם התקבלה והדיון נדחה.

6. **בתסקיר סופי מיום 24.2.20** צוין כי הנאשם זומן לריאיון על-ידי מנחות הקבוצה, במהלכו התקשה להצביע על כשלים בהתנהלותו, אך ביטא מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי, במטרה לבחון לעומק את דפוסי. הנאשם נמצא מתאים להשתלבות בקבוצה.

שירות המבחן סבר כי יש חשיבות לשלב הנאשם בהליך טיפולי, כי הנאשם מבין את המחויבות הנדרשת ממנו, וכי הוא מוכן לבחון לעומק את התנהלותו ולפעול במטרה לרכוש כלים לתפקוד תקין בהמשך חייו.

עוד סבר שירות המבחן כי הרשעה בדיון עלולה לסכן את עתידו המקצועי והלימודי ולחסום בפניו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד ולהטיל בו סטיגמה עבריינית. לפיכך שב שירות המבחן והמליץ על ביטול הרשעתו בדיון.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 18 חודשים, וצו של"צ בהיקף של 180 שעות, אותן יבצע במסגרת מרכז קהילתי איכסאל.

טיעוני הצדדים לעונש

7. ביום 30.6.19, טענו הצדדים לעונש מחדש, על בסיס ההתפתחויות שהתרחשו. כאמור בהתאם לתסקיר החיובי שהונח בפני בית-המשפט באותו שלב. לאחר חזרת שירות המבחן בו מן ההמלצה החיובית שנתן בעניינו של הנאשם, נדחה הדיון בעניינו של הנאשם מספר פעמים, עד שביום 3.3.20 השלימו הצדדים טיעוניהם לעונש, מעבר לטיעונים שהושמעו עוד ביום 30.6.19, וזאת על בסיס ההתפתחויות שתוארו לעיל, ובהתאם למפורט בתסקירים הנוספים.

8. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות ובין 12 חודשי מאסר בפועל. נטען, כי מעשי הנאשם פגעו בשלום הציבור וטומנים בחובם סיכון ממשי.

נטען, כי מדיניות הענישה הנוהגת נעה בין חודשיים ל-10 חודשי מאסר.

ב"כ המאשימה מסרה כי נוכח המלצות שירות המבחן, גילו הצעיר של הנאשם, העדר הרשעות קודמות ונסיבותיו המיוחדות, תסכים המאשימה להטלת עונשים של צו מבחן וצו של"צ. יחד עם זאת, ביקשה ב"כ המאשימה להותיר את הרשעתו בדין על כנה, ולהטיל עליו בנוסף מאסר על-תנאי והתחייבות כספית. נטען, כי לא הוכח קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי המצדיק את ביטול ההרשעה, וכי יש מקום להתחשב בסוג העבירה. עוד ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם טרם שולב הלכה למעשה בהליך הטיפול.

9. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם ביקש מבית-המשפט לאמץ את המלצות שירות המבחן, לרבות ביטול ההרשעה.

ב"כ הנאשם עמד על גילו הצעיר של הנאשם בשעת ביצוע העבירה, בגיר צעיר שהיה ימים מספר לאחר גיל הקטניות, אופיו הנורמטיבי, לטענתו כי לא היה מודע לפלילויות שבמעשים, ולהעדר הכוונה לעשות שימוש בסכין ובאגרופנים בהם החזיק. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי, נטל אחריות מלאה והביע חרטה. מאז העבירה החל לימודים בבי"ס להנדסאים, במסלול הנדסאות רכב, וזוכה להמלצות טובות ממנהל ביה"ס. לנאשם אין עבר פלילי, והוא מתעתד להתפתח מקצועית בתחום שמאות הרכב, הדורש הצגת עבר פלילי נקי. הנאשם עובד בעבודות מזדמנות כדי לממן לימודיו, ולו חובות לבנק.

ב"כ הנאשם טען כי הרשעתו בדין תפגע קשות בעתידו המקצועי, תגביל את אפשרויות התפתחותו, ואת תכניותיו לעסוק בתחום הנ"ל.

עוד נטען כי מאז ביצוע העבירות חלפו שנתיים, לא נפתחו מאז כנגד הנאשם תיקים נוספים.

הנאשם אמנם לא השתלב בפועל בטיפול, אך זאת מסיבות שאינן תלויות בו.

דברי הנאשם

הנאשם הצטער על מעשיו, טען כי לא ידע שמעשיו אינם חוקיים, וביקש מבית המשפט שלא להרשיעו ולאמץ

את המלצות שרות המבחן, כדי לא לפגוע בעתידו. הנאשם ציין כי הוא מתעתד להמשיך ללימודי שמאות רכב וקצין בטיחות.

שאלת ההרשעה

10. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל** (21.08.97), שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נגד ויקטור שמש** (02.09.96), נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

11. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

12. חומרת העבירה ונסיבותיה - כאמור, הנאשם החזיק ברכבו סכין ושני אגרופנים. הסכין הנה סכין מתקבעת שאורך להבה כ-16 ס"מ (תמונותיהם הוצגו ע"י המאשימה, **ת/1**).

הערך החברתי המוגן באמצעות האיסור על החזקת אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו של נאשם, אשר לא הוכיח כי החזיקם למטרה כשרה, הוא הערך של הגנה על שלמות גופו של האדם, תחושת הביטחון האישי, והבטחת שגרה בה יוכל אדם לקיים חיים שלווים ללא חשש מפרצי אלימות.

סכין מהסוג האמור ואגרופן הינם כלי התקפה יעודיים שמטרתם לפגוע באחר ולגרום לחבלות ולפציעות.

תכלית האיסור להתהלך עם סכין או אגרופן נועדה למניעת הסיכון והנזק הממשי אשר עלול להיגרם כתוצאה משימוש פסול בהם, ובמיגור התופעה השלילית והנפוצה של "תרבות הסכינאות" ובריונות.

לעניין זה ראו את רע"פ 7484/08 פלוני נגד מדינת ישראל (22.12.09):

"יש להסכים גם עם טענת המשיבה לפיה פגיעה בערך המוגן הטמון בעבירה בדבר החזקת סכין, עשויה להתרחש לא רק כאשר נעשה בסכין שימוש פסול, אלא גם מעצם החזקתה בכל מקום שאינו ביתו או חצריו של אדם. האיסור הפלילי על החזקת סכין (והוא הדין לגבי אגרופן הנזכר אף הוא בסעיף 186(א)) ברשות הרבים, נועד להתמודד כאמור עם תופעת ריבוי הסכינים ולהקטין את הסיכוי לשליפתה של הסכין מכיסיו של בעליה לצורך שימוש פסול ופוגעני בה. גם אם החזקת הסכין כשלעצמה אין בה כדי ליצור פוטנציאל לתגרה אלימה, משעה שפוטנציאל שכזה התעורר, נוכחותה של הסכין בזירת האירוע עשויה לתרום להתלקחות הרוחות ולהשתלהבות מצד האוחז בסכין. אכן, החזקת הסכין במקום בו קיים פוטנציאל לאלימות מעצימה את ההסתברות להתפרצות האלימות."

וכן את רע"פ 2047/07 מלסה הנוק נגד מדינת ישראל (14.05.07):

"כבר נשתפך דיו רב ונשתברו קולמוסים ומקלדות בפסקי הדין של בית משפט זה ובתי המשפט האחרים לעניין 'תת-תרבות-הסכין'. לפנינו היה אדם יוצא לרחוב ובידו או בכיסו ארנקו, מטפחתו ועטו. היום רבים היוצאים לרחוב וסכין בידם, או איש סכיני על ירכו, לאו דווקא כדי לקלף מפירות הארץ, ואך יוצאים פלוני משלוותם, ברב או במעט, תישלף הסכין; וסגולתה הטבועה של זו, שהיא עלולה לשפיכות דמים, וכדברי חכמים ש'הברזל מקצר ימיו של אדם' (ילקוט שמעוני, פרשת יתרו)"

13. אין חולק על כך כי האגרופן הוא כלי תקיפה, אשר מטרת החזקתו, על פי השכל הישר, היא שימוש פסול ואלים. החזקת סכין, לעומת אגרופן, עלולה במקרים רבים להוות פוטנציאל פגיעה גבוה אף יותר, וזאת נוכח יכולת הפגיעה הרבה הקיימת בסכין, שביכולתו לחדור רקמות גוף, לפצוע ואף להרוג, יותר מאשר אגרופן, אשר איננו חפץ חד.

אירועים פליליים רבים וחמורים, בהם מקרי קטילה, התבצעו על ידי סכין דווקא, לעומת אגרופן, אשר על אף מסוכנותו, הנו נדיר, יחסית לסכין, בשימוש באירועים פליליים.

בעפ"ג 20223-10-14 מדינת ישראל נגד אימן תקרורי (09.02.15), הרשיע בית המשפט המחוזי משיב שהינו צעיר חיובי ונעדר עבר פלילי, שהחזיק בדלת תא הנהג ברכבו אגרופן מתכת, לאחר שבית משפט השלום נמנע מהרשעתו, בצינו את הדברים הבאים:

"כפי שציין גם בית משפט קמא וציין כל שופט שעסק אי פעם בסוגיה זו, הכלל הוא כי

עבירה שבוצעה הרשעה בצידה ורק לעתים נדירות וחריגות יטה בית משפט ממושכלת יסוד זו. איננו סבורים כי זהו המקרה. הדגש מושם על אופיו של "המכשיר" האסור שמדובר בו. אין כל סיבה שבעולם שאדם יחזיק באגרופן. כאשר מדובר בסכין מועלה לא אחת הטיעון כי ניתן לעשות בו שימוש גם למטרות שאינן פסולות. כאשר מדובר באגרופן אפילו אמירה זו אינה נכונה. אגרופן נועד אך ורק לשימוש אסור ולא היתה כל סיבה שהמשיב יחזיק אותו ברכבו. הטיעון כי המשיב קנה את המכשיר באקראי וללא תשומת לב למהותו, היא טענה שספק אם ניתן לקבלה. מכל מקום, המשיב הודה בהחזקת אגרופן למטרה לא כשרה ובכך סוף פסוק לסוגיה זו. אגרופן הוא כלי משחית מדרגה ראשונה, הנזק הגלום בשימוש בו איננו טעון הבהרה והתמונה המצויה בתיק מדברת בעד עצמה."

בקשת רשות ערעור שהגיש לבית-המשפט העליון נדחתה, ונקבע כי אין מדובר במקרה חריג שבחריגים שבו הוכחה פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, גם אם תפגע דרכו המקצועית וכן נקבע כי סוג העבירה ונסיבות ביצועה אינן מאפשרות לוותר על הרשעה בדין מבלי לפגוע באינטרס הציבורי (רע"פ 1949/15 **אימן תקרורי נגד מדינת ישראל** (02.04.15)).

14. הנאשם ביצע את העבירות בגפו וחלקו בביצוען הוא משמעותי ובלעדי. אין מדובר בהחזקה אקראית של סכין או אגרופן יחיד, אלא שהנאשם החזיק ברכבו בסכין התקפית, אשר די במבט על צילומה, כדי להתרשם מפוטנציאל הפגיעה ממנה, ובשני אגרופנים שכל ייעודם האפשרי נזק לפגיעה באחר ואין בהם שימוש לגיטימי מלבד זאת. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי לא ידע על הפליליות שבמעשים ולא הייתה לו כוונה לעשות בהם שימוש, ואף הוסיף כי רכש את הפריטים כפריטי נוי, אותם החזיק ברכב, מחשש שהוריו לא יראו בעין יפה את החזקת אותם כלים בבית. מדובר בהסבר שאין בו להוות נסיבה לקולא או להסביר ההתנהגות, ושומה שאין צורך להסביר את היעדר ההגיון שבהחזקת שלושה כלי משחית, למטרות נוי בתוך רכב. ישנה נסיבה מסויימת לחומרא בכך שהחזקת הכלים נעשתה בשעות הלילה, שעות פורענות מבחינת התלקחות מקרים אלימים בהם מעורבים צעירים, ואולם מעבר לכך אין בכתב האישום נסיבות מהן ניתן ללמוד על סיכון מוגבר או נזק פוטנציאלי גבוה או מיוחד. לפיכך, מדובר בחומרה המתמקדת בעצם ההתחמשות בסכין ובאגרופנים, חומרה המחייבת גינוי שיש לגנות תופעה שבמסגרתה יחזיקו אזרחים בסכינים ובאגרופנים כעניין שבשגרה.

דברי ביהמ"ש העליון לגבי החזקת אגרופן שלא כדיון, נפוצותה של תופעת ההתחמשות בנשק קר ופוטנציאל האלימות הקם מתוך התופעה - כל אלה מכתבים את המסקנה כי **ביטול ההרשעה אינו הולם**.

15. כי גם אילו הייתי נכונה לקבוע כי סוג העבירה ונסיבותיה מאפשרות, במקרים חריגים, לוותר על הרשעה בדין, מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה ובאינטרס הציבורי, אינני סבורה כי הוכח לפניי שתיגרם לנאשם פגיעה קונקרטיה בעתידו.

בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא

לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (03.01.13):

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכנותם של אותם תרחישים."

הנאשם בן עשרים. כשביצע את העבירה, היה מעט מעל גיל הבגירות, ואולם אין בנתון זה, שיילקח בחשבון בגזית הדין, כדי להטות את הכף לביטול ההרשעה. הנאשם לומד כיום לימודי הנדסאות רכב במכללה - הוגשו אישור לימודים, **נ/1**, המלצה מאת מנהל בית-הספר, **נ/2**. אציין כי הסנגור הגיש בנוסף תצהירים של שניים מחבריו של הנאשם ללימודי התיכון, בהם עיינתי ואותם אביא בחשבון לעניין אופיו של הנאשם, אך הם לא יובאו בחשבון לעניין עובדות שנכללו בהם בקשר לביצוע העבירות, ואין נזכרות בכתב האישום.

לדברי הנאשם, הוא מתעתד ללמוד בקורסים נוספים שמטרתם להכשירו כשמאי רכב, וכקצין בטיחות רכב. בשלב זה, מדובר בתכניות עתידיות כלליות, שטרם מומשו, ואף אם הנאשם יתמיד בהן, לא הוכח בפניי כי תיחסם דרכו לעסוק בתחום הכללי של הנדסאות רכב אותו לומד כעת, על קשת המקצועות האפשריים בו, אף אם הרשעתו תיוותר על כנה.

הטוען לפגיעה ולנזק ממשי לעתידו, חלה עליו חובת ההוכחה, הנאשם לא עמד בנטל ולא הוכיח פגיעה כאמור. יתרה מכך, פסיקת בתי המשפט התייחסה, פעמים רבות, לשאלת ההרשעה, בהקשר לעיסוקים שונים, ונמצא כי גם במקרים בהם היה קיים סיכון לאבדן מקום העבודה, או לאבדן רישיון העיסוק, אין לקבוע באופן אוטומטי כי יש להימנע מהרשעה, מקום שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי בנסיבות העניין (רע"פ 1/15 **כצמן נ' מדינת ישראל** (19.1.15); רע"פ 1931/15 **מויססקו נ' מדינת ישראל** (26.3.15)).

16. **לאור כל האמור לעיל, הרשעתו של הנאשם נותרת על כנה.**

דין והכרעה

17. על הערכים המוגנים באמצעות האיסור על החזקת סכין ואגרופן, ועל נסיבות ביצוע העבירות, עמדתו בהרחבה לעיל בחלק הדן בעניין ביטול הרשעתו של הנאשם.

אעבור ל דון איפוא, במדיניות הענישה הנוהגת.

מדיניות הענישה

18. בתי המשפט עסקו לא אחת בעבירת החזקת סכין או אגרופן למטרה לא כשרה ועמדו על הצורך להחמיר בענישה, לעניין זה ראו את רע"פ 5127/09 דוד יפקח נגד מדינת ישראל (19.06.09):

"בשנים האחרונות אנו נתקלים בתופעה קשה, כאשר אנשים היוצאים לבילוי לילי נושאים עמם כלי משחית. תופעה זו לא פסחה גם על בני הנוער, ואת מחירה שילמו קורבנות לא מעטים בחייהם, ואחרים נושאים את צלקותיה על גופם. עם כך אין להשלים, ואחת הדרכים לסלק תופעה זו מחיינו, היא החמרה בענישה שנהגה עד כה."

19. כפי שצויין, המאשימה בטיעוניה לעונש טענה כי מתחם הענישה מתחיל במאסר קצר, אשר יתכן וירוצה בעבודות שרות, ואולם הסכימה בטיעוניה כי לגבי הנאשם יש להסתפק בהרשעה, מבחן ועונש של"צ. עמדה זו, הן לגבי המתחם, והן לגבי עונשו של הנאשם, מקובלת עלי. אציין כי מעיון בפסיקה שניתנה בגין החזקת סכין או אגרופן למטרה לא כשרה, עולה כי בתי המשפט הטילו ענישה מגוונת, החל מביצוע עבודות של"צ ועד מאסר קצר בפועל, לרבות בדרך של עבודות שירות, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

יצוין, כי בתי המשפט נקטו במדיניות ענישה דומה הן בעבירה של החזקת סכין והן בעבירה של החזקת אגרופן, וגם המחוקק לא ערך אבחנה בין הכלים עת הכניסם תחת אותו סעיף וקבע עונש זהה בגין החזקת כל אחד מהם.

א. רע"פ 322/15 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (22.1.15) - אליו הפנתה ב"כ המאשימה, על המבקש, שהורשע בעבירות של החזקת סכין והחזקת סם מסוכן, הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל, והופעל במצטבר עונש מאסר על תנאי תלוי ועומד בן ששה חודשים. בית-משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירה של החזקת סכין נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר. ערעור לבית-המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית-המשפט העליון, נדחו, תוך שהובאו בחשבון עברו הפלילי המכביד והעדר סיכויי שיקום.

ב. ב"כ המאשימה הפנתה עוד לע"פ (מח' נצ') 11180-01-13 מדינת ישראל נ' סמילה (18.2.14), שם קבע בית-המשפט המחוזי מתחם עונש הולם הנע בין שני חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל, בעבירה של החזקת סכין בעלת להב באורך 10 ס"מ, בנסיבות בהן נשא המשיב את הסכין במרכז מסחרי בשעת לילה.

ג. עפ"ג (8.4.13) 43756-03-13 מדינת ישראל נ' פלוני (8.4.13) - גם אליו הפנתה ב"כ המאשימה, שם הורשע המשיב בעבירה של החזקת סכין מתקפלת על גופו, מתחת לחולצתו, כשהיא מחוברת אליה באמצעות שרשרת. הוטלו עליו 4 חודשי מאסר בפועל, וכן הופעל עונש מאסר על תנאי, תלוי ועומד, בן ששה חודשים, במצטבר. המדינה ערערה על קולת העונש, בין היתר, נוכח עברו הפלילי המכביד של המשיב, הכולל 7 הרשעות קודמות בעבירה זוהי, והרשעות נוספות. בית-המשפט המחוזי קיבל את הערעור, והעמיד את עונש המאסר המוטל על המשיב על 7 חודשים, ואת יתר רכיבי הענישה, לרבות הפעלת המאסר על תנאי כולו במצטבר,

על כנם.

ד. ת"פ (עכו) 3185/06 **מדינת ישראל נ' מראגן** (15.1.08) - אליו הפנתה ב"כ המאשימה, שם נקבע כי על הענישה בעבירה של החזקת סכין לכלול עונש מאסר בפועל, שלא בעבודות שירות, על מנת למגר את התופעה של הצטיידות בסכין ברשות הרבים.

בהליך זה הוגשו ערעור ובקשת רשות ערעור (ר' רע"פ 2932/08 **מוחמד מרגאן נגד מדינת ישראל** (12.06.08)). באותו עניין, המבקש הודה והורשע בעבירת החזקת סכין, לאחר שהחזיק בסכין בכיכר בית העלמין בכרמיאל ולא הצליח להוכיח כי החזיקה למטרה כשרה. בית המשפט השלום גזר עליו חודשיים מאסר בפועל ו- 7 חודשי מאסר על תנאי. ערעורו לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, נדחו.

ה. רע"פ 1490/12 **יוסף אבו גוש נגד מדינת ישראל** (15.07.12), נגד המבקש, נעדר עבר פלילי, הוגש כתב אישום שייחס לו עבירה של החזקת אגרופן. בית המשפט השלום החליט להימנע מהרשעתו והטיל עליו ביצוע 180 שעות של"צ. המדינה ערערה על גמר הדין לבית המשפט המחוזי, אשר הרשיע את המשיב והותיר את עונש השל"צ על כנו.

ו. רע"פ 1949/15 **אימן תקרורי נגד מדינת ישראל** (02.04.15), שהוזכר לעיל, בו הוגש נגד המבקש כתב אישום שייחס לו עבירת החזקת אגרופן. בית המשפט השלום הטיל עליו 180 שעות של"צ ללא הרשעה והתחייבות כספית. בית המשפט המחוזי הרשיע את המבקש והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

ז. רע"פ 4079/10 **אימן ג'בשה נגד מדינת ישראל** (23.08.10), המבקש הודה והורשע בעבירה של החזקת סכין שהוסלקה בחגורתו. בית המשפט השלום הטיל עליו ביצוע 180 שעות של"צ ללא הרשעה. ערעור המדינה למחוזי התקבל והמבקש הורשע אך העונש הותר על כנו.

ח. רע"פ 4200/12 **אחמד אבו זניד נגד מדינת ישראל** (27.06.12), המבקש, ללא עבר פלילי, הודה והורשע בכך שהחזיק סכין בחגורתו. בית המשפט השלום נמנע מהרשעתו והטיל עליו ביצוע 180 שעות של"צ. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה, הרשיע את המבקש והותיר את עונש השל"צ על כנו.

ט. רע"פ 2968/12 **כאיד אלזיד נגד מדינת ישראל** (06.05.12), בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של מבקש על גזר דינו של בית משפט מחוזי, בו הוחלט להותיר על כנה הרשעתו של המבקש בעבירה של החזקת סכין במגן השמש של רכבו וגזר עליו עונש של 160 שעות של"צ.

י. עפ"ג (מרכז) 9095-02-11 **תמים מסארוה בן מוחמד נגד מדינת ישראל** (17.05.11), המערער, בעל עבר פלילי, הודה והורשע בעבירת החזקת סכין. בית המשפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי וקנס.

יא. ע"פ (נצרת) 8001-09-15 **יגאל שיטריט נגד מדינת ישראל** (24.11.15), המערער, נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת אגרופן במקומות שונים ברכבו. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר על תנאי, של"צ בהיקף של 60 שעות והתחייבות. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה לאחר שחזר בו ממנו.

יב. ת"פ (נצרת) 7904-08-09 **מדינת ישראל נגד אברהים חמזה** (02.11.10), בית המשפט גזר על נאשם כבן 20, נעדר עבר פלילי, 8 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות בגין החזקת אגרופן למטרה לא כשרה ברכבו.

יג. ת"פ (נצרת) 35674-05-12 **מדינת ישראל נגד לואי רואשדה** (01.06.14), הנאשם, יליד 1991, נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו בהחזקת אגרופן שלא כדין. הצדדים הגיעו להסדר לעניין העונש, בית המשפט קיבל את ההסדר וגזר עליו חודשיים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שרות, 4 חודשי מאסר על תנאי וחתימה על התחייבות.

20. **בנסיבות העניין, כאמור, בשים לב לכך שמדובר בהחזקתם של סכין מתקבעת בעלת אורך להב של 16 ס"מ וכן בשני אגרופנים מדגמים שונים, והסיכון הטמון בהחזקת כלים מסוג זה, ולאור האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם, אכן נע בין חודשיים לבין 12 חודשי מאסר בפועל - כפי שטענה המאשימה**

גזירת עונשו של הנאשם

21. המאשימה טענה לענישה מחוץ למתחם העונש, ואמצה את המלצת שרות המבחן, תוך מתן בכורה לשיקולי שיקום. הנאשם הינו רווק צעיר בן 20, נעדר עבר פלילי כלשהו, הודה בעבירות המיוחסות לו במסגרת הסדר טיעון, וחסך מזמנו של בית המשפט.

הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והצטער עליהם.

מאז ביצוע העבירה לא נפתחו נגדו תיקים נוספים.

הנאשם משולב במסלול לימודי הנדסאות רכב, נתמך בהוריו, ועובד באופן שאינו סדיר. הסנגור הגיש תדפיסי חשבון (4/נ) מהם עולה כי צבר חוב לבנק שאינו פעוט ביחס לגילו הצעיר. משפחתו של הנאשם תומכת ומוקיעה מעשיו.

22. הנאשם כאמור צעיר אשר מלאו לו 18 שנים ביום ביצוע העבירות. אכן מדובר במי שהיה "צעיר בגיר" בעת ביצוע העבירות. פסיקת ביהמ"ש העליון בעניין זה קבעה כי גילו הצעיר של נאשם ילקח בחשבון לעניין גזירת עונשו. נקבע כי עניין הגיל ישפיע על הצבת העונש **בתוך מתחם העונש** אך אין בעניין הגיל ובעובדה שמדובר בנאשמים שאך בגרו כדי ליצור קטגוריה מיוחדת שיש בה כדי להשפיע על **קביעת מתחם העונש** (ראו לעניין זה את ע"פ 7781/12 **פלוני נגד מדינת ישראל**) (החלטה מיום 05.06.13).

23. לאור נתוני החיוביים של הנאשם, גילו הצעיר בשעת ביצוע העבירה וגילו הצעיר כעת, העדר עבר פלילי, העובדה ששב והשתלב באפיק הטיפול באמצעות שירות המבחן לאחר שניתנה בידו הזדמנות נוספת לכך אותה השכיל לנצל, ראיתי מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו, המלצה אשר אומצה ע"י המאשימה, באשר להטלת צו מבחן וצו של"צ, וזאת בנוסף לרכיב של מאסר על-תנאי, עונש המצוי בחריגה ממתחם העונש ההולם אותו קבעתי, והמוטל על הנאשם תוך העדפת שיקולי שיקום בעניינו.

סוף דבר

24. **לאור כל האמור, אני קובעת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. 3 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם יישא עונש זה אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום עבירה של החזקת סכין או אגרופן.

ב. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, במהלכם יעמוד הנאשם בפיקוח שירות המבחן ויבצע את כל אשר יוטל עליו.

ג. צו של"צ בהיקף של 180 שעות, למשך שנה, אותן ירצה במרכז הקהילתי באיכסאל, בפיקוח שירות המבחן.

בית המשפט מסביר לנאשם כי במידה ולא ימלא אחר הוראות הצווים או יעבור עבירה נוספת בתקופת הצווים, יהיה צפוי לעונש על העבירה בגינה הוצאו הצווים ובית המשפט יוכל לגזור את עונשו מחדש.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' תשרי תשפ"א, 23 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.

עמוד 12

